ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 31 (310) | Субота, 11 лістапада 1978 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

ВЯЛІКІ ПОДЗВІГ

Мільёны людзей у Савецкім Саюзе і зарубежных краінах з вялікай цікавасцю ўспрынялі ўспаміны таварыша Л. І. Брэжнева «Малая зямля» і «Адраджэнне». Высока ацэньваючы глыбокае ідэйна-палітычнае ўздзеянне гэтых кніг, чытачы выказалі пажаданні, каб Леанід Ільіч прадоўжыў работу над успамінамі і расказаў аб іншых найбольш важных этапах у гісторыі краіны.

Вялікаму подзвігу савецкага народа прысвечаны новы твор Леаніда Ільіча Брэжнева «Цаліна». Гэтым творам адкрываецца лістападаўскі нумар літаратурна-мастацкага і грамадска-палітычнага часопіса Саюза пісьменнікаў СССР «Новый мир».

Асваенне цаліны — справа гістарычнага значэння. Гутарка ішла не толькі аб уздыме збожжавай гаспадаркі адной рэспублікі, а аб кардынальным вырашэнні збожжавай праблемы ў маштабах усяго Савецкага Саюза. Цалінная эпапея яшчэ раз паказала ўсяму свету самыя высакародныя маральныя якасці савецкіх людзей, яна стала сімвалам беззапаветнага служэння Радзіме, вялікім здзяйсненнем сацыялістычнай эпохі.

Аб подзвігу соцень тысяч камуністаў, патрыётаў-цалiннiкаў, аб іх настойлівасці, смеласці, працоўнай ініцыятыве расказвае аўтар успамінаў «Цаліна».

Успаміны Л. І. Брэжнева «Цаліна» выпушчаны асобным выданнем Выдавецтвам палітычнай літаратуры.

(ТАСС).

НА СВЯТОЧНЫХ УРАЧЫСТАСЦЯХ

Шматтысячны калектыў нашага універсітэта, як і ўсе савецкія людзі, з пачуццямі радасці і гордасці за нашую сацыялістычную Айчыну сустрэў адзначыў 61-ю гадавіну Вялікага Кастрычніка. 6-га кастрычніка ў актавай зале ГДУ адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны дню нараджэння першай у свеце Краіны Саветаў. З дакладам выступіў намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце, загадчык кафедры марксісцка-ленінскай філасофіі дацэнт У. М. Калмыкоў.

Начальнік аддзела кадраў П. А. Савінскі зачытаў загад, у якім рэктар універсітэта Б. В. Бокуць павіншаваў выкладчыкаў, супрацоўнікаў, аспірантаў і студэнтаў універсітэта з рэвалюцыйным святам, а лепшым з іх аб'явіў падзяку.

На вечары з прывітальнымі словамі выступіў прарэктар па навуковай рабоце прафесар М. В. Навучыцель, які адначасова абвясціў вынікі конкурсу на лепшую навуковую работу маладых вучоных ГДУ.

Старшыня прафкома Н. І. Колтышава аб'явіла вынікі універсітэцкага агляду-конкурсу на лепшую акадэмічную групу. Першае і другое месца занялі адапаведна група 0-51 эканамічнага і Р-52 гісторыка-філалагічнага факультэтаў.

Рэктар ГДУ прафесар Б. В. Бокуць уручыў камсоргу групы 0-51 А. Харытонавай пераходны вымпел і грамату рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ, прафкома універсітэта, старасту групы Р-52 А. Цімашэнка — грамату рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома ГДУ.

Урачысты вечар закончыўся святочным канцэртам.

□

7-га лістапада шматлікая калона нашага універсітэта прыняла ўдзел у святочнай дэманстрацыі працоўных Гомеля. У рэпартажы, які вёўся з цэнтральнай плошчы імя У. І. Леніна, прагучаў рапарт ГДУ Камуністычнай партыі і Савецкаму ўраду, нашай любімай Радзіме аб дасягненнях у падрыхтоўцы маладых высокакваліфікаваных кадраў, укладзе вучоных універсітэта ў айчынную навуку, поспехах студэнцкіх будатрадаў у працоўным семестры-78 і на сельгасработах.

На святочных урачыстасцях універсітэцкі калектыў яшчэ раз прадэманстраваў сваю аданасць справе камуністычнага будаўніцтва, вернасць ідэалам марксізму-ленінізму, згуртаванасць вакол роднай Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада.

НА ЗДЫМКАХ: 1. У калоне фізкультурнікаў. 2. Выкладчыкі і студэнты ГДУ на святочнай дэманстрацыі.

Фота Б. Шкурко.

ДА «ДЗЁН ЭКАНАМІСТА»

СТУПЕНІ РОСТУ

Стала добрай традыцыяй адразу пасля кастрычніцкага свята падводзіць вынікі развіцця нашага факультэта. На «Днях эканаміста» мы ацэньваем тое, што зроблена ў мінулым годзе і намячаем напрамкі нашай далейшай дзейнасці. Год 60-годдзя ВЛКСМ, БССР і КПБ знамянальны ў жыцці эканамічнага факультэта тым, што нашы асноўныя намаганні былі накіраваны на дастойную сустрэчу гэтых знамянальных дат, на паляпшэнне якасці падрыхтоўкі будучых спецыялістаў. Яшчэ 107 эканамістаў па працы і 51 інжынер-эканаміст па арганізацыі механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі папоўнілі рады нашых выпускнікоў. Цяпер у народнай гаспадарцы паспяхова працуюць 680 спецыялістаў з дыпломамі нашага факультэта. 991 студэнт набывае спецыяльнасці эканаміста і інжынера-эканаміста на стацыянарным і 190 — на вячэрнім аддзяленнях.

Наш факультэт стаў самым буйным ва універсітэце. Адпаведна да яго ўзрастаюць і патрабаванні. У цэлым калектыў выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў паспяхова спраўляецца са сваімі задачамі.

У справаздачах старшынь ДЭК указваецца, што падрыхтоўка эканамістаў у ГДУ «адпавядае сучасным патрабаванням універсітэцкай адукацыі», «вядзецца на патрэбным тэарэтычным і метадычным узроўні». Адзначана імкненне выкладчыкаў факультэта паляпшаць якасць падрыхтоўкі студэнтаў, павышаць да іх патрабавальнасць. Асаблівае месца ў навучанні і выхаванні студэнтаў займае вывучэнне імі марксісцка-ленінскай тэорыі. «...Творча асвоіць спецыяльнасць, стаць актыўным удзельнікам нашага камуністычнага будаўніцтва, праваднiком палітыкі партыі ў масах, — гаварыў на Усесаюзным злёце студэнтаў Л. І. Брэжнеў, — можна толькі авалодаўшы марксісцка-ленінскай тэорыяй». Трывалыя веды паказваюць нашы студэнты на дзяржаўных экзаменах па навуковаму камунізму і палітычнай эканоміі, паспяхова здаюць курсавыя экзамены па грамадскіх навуках.

Працэс вывучэння эканамічных дысцыплін ажыццяўляецца ў цеснай сувязі з перадавой практыкай, навуковымі даследаваннямі. Студэнты шырока прыцягваюцца да навуковай работы, актыўна ўдзельнічаюць у рабоце навуковых канферэнцый і конкурсаў студэнцкіх навуковых работ. На апошнім такім конкурсе з 45 дасланых работ 39 атрымалі І і ІІ катэгорыі.

На Ўсесаюзным конкурсе навуковае даследаванне выпускніцы факультэта Л. Булыга адзначана медалём «За лепшую студэнцкую навуковую работу». Гэта ўжо такі другі медаль у гісторыі факультэта. Многія студэнты ўзнагароджаны за актыўную навуковую работу граматамі і дыпломамі Мінвуза СССР і БССР.

Паспяхова правялі студэнты факультэта і трэці, працоўны семестр-78, па выніках якога занялі першае месца ва універсітэце.

Ужо пяты год запар лепшай ва універсітэце прызнаецца насценная газета факультэта «Эканаміст».

У круглагадовай універсіядзе нашы спартсмены ўступаюць першынство толькі студэнтам факультэта фізічнага выхавання.

Вялікай папулярнасцю ў будучых эканамістаў карыстаецца традыцыйны агульнауніверсітэцкі конкурс «Ану, першакурснік!», у якім яны неаднаразова выходзілі пераможцамі.

У вучобе, навуковых даследаваннях, грамадскай рабоце многія нашы студэнты знаходзяцца на перадавых пазіцыях у ГДУ. Гонарам факультэта з'яўляюцца ленінскія стыпендыяты Святлана Бубнова, Людміла Краснагір. Люда была дэлегатам XXVI з'езда ЛКСМБ, абрана дэпутатам абласнога Савета народных дэпутатаў, членам АК ЛКСМБ. Дэпутатам раённага Савета народных дэпутатаў з'яўляецца пяцікурснік Генадзь Ліскоў, членам бюро ГК ЛКСМБ — Уладзімір Чмых. Намеснік сакратара камітэта камсамола ГДУ Анатоль Сенін у ліку лепшых камсамольцаў Гомельскай вобласці сфатаграфаваны на легендарным крэйсеры «Аўрора».

Лепшых сваіх выпускнікоў мы пакідаем для работы на кафедрах і рэкамендуем для паступлення ў аспірантуру. Ужо закончыў яе былы ленінскі стыпендыят В. А. Трухаў, працягваюць вучобу ў аспірантуры першыя кіраўнікі студэнцкіх факультэцкіх камсамольскай і прафсаюзнай арганізацый А. В. Сасноў, Т. С. Страхава, у мэтавай аспірантуры ў ВНУ г. Масквы вучацца Т. Хількевіч і Л. Аксёнава, працуюць асістэнтамі на кафедрах факультэта Г. Коўзік, Т. Голубева, В. Борсук, М. Прахарэнка і інш.

У бягучым навучальным годзе першая выпускніца нашай аспірантуры Л. С. Лазучэнкава абараніла дысертацыю на атрыманне вучонай ступені кандыдата эканамічных навук.

У рэспубліканскім аглядзе-конкурсе на лепшую акадэмічную групу гуманітарных вышэйшых навучальных устаноў Беларусі група Т-52 (куратар сакратар партбюро А. І. Максімовіч) заняла першае месца. У гэтым жа годзе лепшай ва універсітэце і вобласці прызнана група 0-51 (куратар Н. А. Анцюшына) і прадстаўлена для ўдзелу ў рэспубліканскім конкурсе на лепшую акадэмічную групу.

Калектыў выкладчыкаў нашага факультэта папоўніўся доктарам эканамічных навук, прафесарам Л. І. Ільёвым, кандыдатамі навук Б. І. Врублеўскім, А. А. Малахавым, дацэнтам Г. К. Котавым.

На факультэце закончыўся перыяд станаўлення. Цяпер яго калектыў асноўную ўвагу будзе ўдзяляць павышэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, развіццю навукова-даследчай работы і стварэнню навуковых падраздзяленняў. Вядзецца такая падрыхтоўчая работа па адкрыццю новых спецыяльнасцей, у прыватнасці, «Дакументазнаўства і арганізацыя кіраўніцкай працы ў дзяржаўных установах», «Бухгалтарскі ўлік», «Фінансы і крэдыт».

Поспех работы вузаўскага калектыву ў многім залежыць ад кантынгенту паступаючых. Мы зацікаўлены ў тым, каб да нас на факультэт прыходзілі добра падрыхтаваныя абітурыенты, актыўныя ўдзельнікі грамадскага жыцця і наогул, цікавыя людзі, асвядомлена абраўшыя прафесію эканаміста.

І. ТРАЦЭЎСКІ,
дэкан эканамічнага факультэта, дацэнт.

60 БССР КПБ

У пастанове ЦК КПБ ад 26 мая 1978 г. «Аб 60-годдзі Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі і Камуністычнай партыі Беларусі» гаворыцца:

«У адзінай сям'і брацкіх народаў СССР, цесна згуртаваных вакол Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, ідзе беларускі народ насустрач вялікаму і радаснаму святу — 60-годдзю Беларускай ССР і Кампартыі рэспублікі. Слаўны юбілей ён сустракае ў росквіце творчых сіл, поўны пачуцця гордасці за дасягнутае і здзейсненае ў гады Савецкай улады».

Сёння мы змяшчаем дакументы, якія расказваюць аб стварэнні БССР і Кампартыі Беларусі.

Матэрыялы да публікацыі падрыхтавалі:
Э. ЭНЦІН, дацэнт кафедры гісторыі КПСС.
А. ЗЕЛЯНКОЎ, дырэктар Дзяржаўнага архіва Гомельскай вобласці.

25 КАСТРЫЧНІКА (7 лістапада) 1917 года залп «Аўроры» абвясціў свету аб пачатку новай эпохі ў жыцці чалавецтва — эпохі сацыялізму, камунізму.

26 кастрычніка (8 лістапада) 1917 года. У Гомелі створан Ваенна-рэвалюцыйны камітэт, які пад кіраўніцтвам Палескай арганізацыі РСДРП(б) узначаліў барацьбу за ўладу Саветаў.

вялікую частку тэрыторыі Беларусі. Савецкі ўрад 13 лістапада 1918 года ануліраваў грабежніцкі мірны дагавор з Германіяй. Чырвоная Армія пачала вызваляць тэрыторыю Беларусі ад нямецкіх захопнікаў. Да канца 1918 года Савецкая ўлада была адноўлена ва ўсіх усходніх раёнах Беларусі, за выключэннем Гомеля, за які ішлі ўпартыя і цяжкія баі. 6

данням беларускага народа, прыняў рашэнне аб неабходнасці стварэння БССР. З'езд поўнасцю адобрыў гэта рашэнне і абмеркаваў пытанні яго практычнага ажыццяўлення.

У гэты ж дзень у Наркамаце па справах нацыянальнасцей адбылася нарада адказных супрацоўнікаў Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту, Цэнтральнага Бюро беларускіх ка-

У АГНІ НАРОДЖАНАЯ

22 лістапада (5 снежня) 1917 года. Прэзідыум выканкома Гомельскага Савета ў спецыяльнай лістоўцы - аб'яве паведамляе, што «уся ўлада ў горадзе Гомелі перайшла да Савета рабочых і салдацкіх дэпутатаў».

Радасныя весткі ішлі адусюль: дзяржаўная ўлада пераходзіла ў рукі бальшавіцкіх Саветаў. У жорсткай барацьбе супраць контррэвалюцыі беларускі народ пры дапамозе рускага народа заваяваў сваё вызваленне ад сацыяльнага і нацыянальнага прыгнёту і прыступіў да будаўніцтва новага, сацыялістычнага грамадства.

Аднак адносна мірны перыяд развіцця ў Беларусі быў непрацяглым. Парушыўшы ўмовы перамір'я, нямецкая армія ў лютым 1918 года акупіравала

студзеня 1919 года байцы нашай Арміі вызвалілі Гомель, а затым і ўвесь Гомельскі павет.

У складанай абстаноўцы, у бітвах грамадзянскай вайны і іншаземнай інтэрвенцыі камуністы Беларусі паслядоўна — зыходзячы з генеральнай лініі партыі ў нацыянальным пытанні — вялі падрыхтоўчую работу да абвяшчэння Беларускай Савецкай Рэспублікі.

Вялікі Ленін прымаў самы актыўны ўдзел у рабоце па стварэнню БССР. Пры яго ўдзеле пытанне аб стварэнні БССР абмяркоўвалася ў ЦК РКП(б).

Як развіваліся падзеі? 25 снежня 1918 года ў Маскве адкрыўся Усерасійскі з'езд беларускіх секцый РКП(б). На ім дэлегаты даведаліся, што ЦК РКП(б), ідучы насустрач пажа-

муністычных секцый пры ЦК РКП(б) і камітэта Маскоўскай беларускай секцыі РКП(б). На нарадзе абмяркоўвалася пытанне аб дзяржаўнай будове Беларусі і фарміраванні Часовага рабоча-сялянскага рэвалюцыйнага ўрада Беларусі.

27 снежня ў тым жа Наркамаце адбылася другая нарада па пытаннях нацыянальна-дзяржаўнага будаўніцтва ў Беларусі, у якой удзельнічалі прадстаўнікі партыйных і савецкіх органаў Беларусі. Тут было прынята рашэнне аб арганізацыйных прынцыпах стварэння БССР.

Адначасова з падрыхтоўкай да ўтварэння БССР разгарнулася работа па арганізацыйнаму афармленню Камуністычнай партыі Беларусі і стварэнню Камуністычнага Саюза Мола-

дзі.

30—31 снежня 1918 года ... былася VI Паўночна-Заходняя абласная канферэнцыя РКП(б)...

5 студзеня 1919 года Часовы рэвалюцыйны рабоча-сялянскі ўрад БССР пераехаў ... Смаленска ў Мінск, які з ... га дня стаў сталіцай ... рэспублікі. У той жа ... урад БССР прыняў ... аб скліканні 2 лютага 1919 ... І з'езда Саветаў БССР. ... ў Мінск пераехалі ... Цэнтральнае Бюро КП(б)Б ... абласны камітэт таксама...

2—3 лютага 1919 года ... Мінску, у памяшканні гар... скога тэатра (цяпер гэта бу... нак Беларускага акадэміч... тэатра імя Янкі Купалы) адбы... ся І з'езд Саветаў рабочых, ... лянскіх і чырвонаармейскіх ... путатаў Беларусі. У яго раб... прыняў удзел і выступіў з пр... мовай Старшыня Усерасійск... Цэнтральнага Выканаўчага ... мітэта Я. М. Свярдлоў.

3 лютага І з'езд Саве... Беларусі прыняў першую К... стытуцыю БССР, зацвердзі... герб і флаг Беларускай С... вецкай Рэспублікі. На з'ез... была абвешчана пастано... УЦВК «Аб прызнанні незале... насці Беларускай Савецкай С... цыялістычнай Рэспублікі».

Стварэнне БССР — вялі... ная падзея ў гісторыі белару... кага народа, адно з перакана... чых сведчанняў трыумфу ў ... шай краіне прынцыпаў прал... тарскага інтэрнацыяналізм... паслядоўнага ажыццяўлення ... нінскай нацыянальнай паліт... кі. Аб гэтым і расказваюць пу... лікуемыя сёння матэрыялы.

ГІСТАРЫЧНЫЯ РАШЭННІ

Як вядома, 30—31 снежня 1918 года ў Смаленску адбылася VI Паўночна-Заходняя абласная канферэнцыя РКП(б). Першыя словы прывітання і ўдзячнасці яе дэлегаты звярнулі да Камуністычнай партыі і яе правадыра У. І. Леніна. Вось радкі іх тэлеграмы на імя Ільіча: **«Шлём Вам, дарагі таварыш Ленін, сваё гарачае прывітанне як палымянаму правадыру ўсіх краін і ўсіх нацый».**

Была таксама паслана тэлеграма на імя УЦВК.

Адзін з дакументаў, які мы сёння друкуем, гаворыць, што канферэнцыя аб'явіла сябе з'ездам Кампартыі (бальшавікоў) Беларускай Рэспублікі.

І з'езд КП(б)Б прыняў таксама рашэнне аб перабудове ўсёй структуры цэнтральнага апарату партыйнай арганізацыі Беларусі. Згодны з гэтым рашэннем, Паўночна-Заходні абласны камітэт РКП(б) спыніў сваё існаванне. З'езд выбраў Цэнтральнае бюро КП(б)Б — вышэйшы партыйны орган у рэспубліцы. У яго ўвайшлі 13 чалавек: А. Ф. Мяснікоў (старшыня), В. Г. Кнорын, І. Я. Алібегаў (сакратар), М. І. Калмановіч, Я. Ф. Пярна, В. С. Селязнёў, В. І. Яркін, Д. Ф. Жылуновіч і іншыя.

31 снежня быў створан часовы рэвалюцыйны рабоча-сялянскі ўрад Беларусі на чале з Д. Ф. Жылуновічам. У яго састаў увайшлі А. Ф. Мяснікоў, А. Г. Чарвякоў, С. В. Іваноў і іншыя.

1 студзеня 1919 года Часовы рэвалюцыйны рабоча-сялянскі ўрад Беларусі апублікаваў Маніфест аб абвяшчэнні БССР. Дзень абнародавання Маніфеста стаў днём нараджэння Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Перад вамі — гістарычныя дакументы VI Паўночна-Заходняй абласной канферэнцыі РКП(б) — І з'езда Кампартыі БССР.

ПЕРШЫ З'ЕЗД КП(б)Б

Прымаючы пад увагу, што на чарговай VI Паўночна-Заходняй абласной канферэнцыі РКП (бальшавікоў) прадстаўлены поўнасцю ўсе камуністычныя арганізацыі, якія знаходзяцца на тэрыторыі Беларусі, канферэнцыя аб'яўляе сябе І з'ездам Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларускай Рэспублікі.

Пастанова VI Паўночна-Заходняй абласной канферэнцыі РКП(б). 30 (17) снежня 1918 г.

ТЭЛЕГРАМА Ў ЦК РКП(б)

VI Паўночна-Заходняя абласная канферэнцыя РКП(б), якая прадстаўляе поўнасцю ўсе камуністычныя арганізацыі, якія знаходзяцца на тэрыторыі Беларусі, прыняўшы пастанову аб неабходнасці выдзялення Беларусі ў самастойную рабоча-сялянскую Савецкую рэспубліку, аб'явіла сябе І з'ездам Кампартыі бальшавікоў Беларускай Рэспублікі, на што просіць вашай санкцыі. Аб'яўляючы Камуністычную партыю Беларускай Рэспублікі, з'езд пацвярджае сваю непарыўную ідэйную, тактычную і арганізацыйную сувязь з РКП(б) ...З'езд пацвярджае, што камуністы Беларусі і ў далейшым цалкам будуць кіравацца дырэктывамі ЦК РКП(б), лічачы яго сваім вышэйшым парторганам.

Тэлеграма прэзідыума І з'езда КП(б)Б у ЦК РКП(б) 30 (17) снежня 1918 г.

ТАК РАШЫЎ З'ЕЗД

У пратаколах І з'езда Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі ёсць такая рэзалюцыя: «Усё згушчаючаяся атмасфера на гарызонце сусветнага імперыялізму пагражае знішчэннем перамаганоснага руху III Інтэрнацыянала, паўстаўшага міжнароднага пралетарыяту і прыгнечаных нацый, якія паступова становяцца на шлях адзіна выратавальны для іх — камуністычнай рэвалюцыі. Супраць ваінствуючага імперыялізму скапляюцца хутка ўзрастаючыя сілы Савецкай Расіі, для таго каб адстаяць свабоду працоўных слаёў..., каб яшчэ больш умацаваць заваёвы расійскага пралетарыяту і садзейнічаць адбіццю ім наступлення драпежнага ворага, які паставіў сабе задачай зневажанне заваёў пралетарыяту і свабодных правоў нацый з мэтай устанаўлення фактычна буржуазнага самавызначэння народаў, тым самым бесправетнага разгулу капіталу, — VI абласная канферэнцыя бальшавікоў лічыць неабходным аб'явіць самастойную сацыялістычную рэспубліку Беларусі...»

Гэта рэзалюцыя датавана 30 (17) снежня 1918 года.

Працоўных рэспублікі, як і ўсіх савецкіх людзей, на ўсіх этапах барацьбы і стварэння ад перамогі да перамогі, ад поспеху да поспеху вяла партыя Леніна. Пад кіраўніцтвам яе Цэнтральнага Камітэта актыўна ўдзельнічала ў рэвалюцыйных пераўтварэннях, будаўніцтве сацыялізму і абароне яго заваёў Камуністычная партыя Беларусі — адзін з баявых атрадаў КПСС.

З пастановы ЦК КПБ «Аб 60-годдзі Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі і Камуністычнай партыі Беларусі.

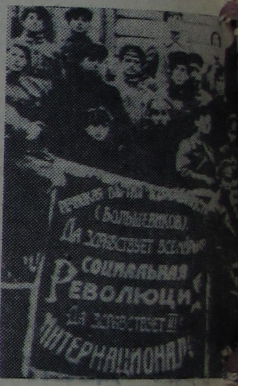

АБ НАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Прэзідыумам Саўнаргаса пастаноўлена распачаць падрыхтоўчыя работы да правядзення нацыяналізацыі прамысловасці ў Беларусі. З гэтай мэтай будзе склікан рад з'ездаў фабрычных камітэтаў асобных галін прамысловасці...

Учора адкрыўся першы такі з'езд прадстаўнікоў запалкавай прамысловасці, 5 лютага адкрываецца з'езд прадстаўнікоў папяровай і кардоннай прамысловасці, а 8 лютага — шкляной і крыштальнай прамысловасці...

З паведамлення аб падрыхтоўцы і правядзенні нацыяналізацыі прамысловасці ў Беларусі 1 лютага (19 студзеня) 1919 года. Газета «Звязда» № 362 ад 1 лютага (19 студзеня) 1919 года.

ТОЛЬКІ ЗГУ... Ў АДНУ СЯ...

Рабочыя, сяляне, батрак... шы з сябе панаванне бела... азнай «Беларускай рады», ... кай Камуністычнай партыі ... кую Рэспубліку, каб выяві... лю рабоча-сялянскай Бела... знішчэнне панавання капіт... нага ладу.

Самавызначаўшаяся на ... Савецкая Беларусь прызна... эканамічных і палітычных ... — Расійскай Савецкай Р... Рэспубліцы істотную дапа... гаспадаркі.

Грунтуючыся на гэтай в... І Усебеларускі з'езд Сав... перагаворы з Расійскай С... ню федэратыўнай сувязі ... выбраць для гэтай мэты ... з'ездам органам улады.

Улічваючы разам з тым ... існуе паміж рабочымі і с... імперыі, з'езд мяркуе, шт... працоўных усіх цяпер нез... чыць перамогу рабочых і ... капіталістычным светам. ... ніх незалежных сацыяліст... даваць прыкладу рабочых ... перагавору аб устанаўлен... кай Расіяй і паміж сабой...

Толькі злучыўшыся і зг... рабочыя і сяляне ўсіх кр... люцыя, змогуць пранесці ... і сальюцца ў адзіным Сав... працаўнікамі ўсяго свету.

З Дэкларацыі І з'е... РСФСР ад 3 лютага (2...

...ІМЕМ ВОЛЬНАЙ РЭСПУБЛІКІ

...рышы і браты рабочыя, ... сяляне і чырвонаармей... ...ларусі!
...кая Кастрычніцкая рэ... ...ія ў Расіі, ператварыў... ...руіны паганае панаванне ... і папоў — панаванне ...чыкаў, фабрыкантаў, пад... ...няволі і прыгнёту, заклала ...мент новага ладу жыц... ...ладай самога працоўнага ... і, пачаўшы з Расіі, яна ...ла сусветны агонь вызва... ...працоўных ад прыгнёту ... і капіталістаў. Полымя ... агню з кожным днём і з ...й гадзінай абдымае ўсё ...ыя прасторы, пераходзіць ...ной краіны ў другую, го... ...прэч ад працоўных мас ... невуцкага маўчання і ...ліваслі, абуджае свядо... ...да паўстання супраць ...тальнікаў, кліча да пом... ...пагражае затапіць сабой ...аклятых ворагаў свабоды ...сця, ворагаў рэвалюцыі, ...сціць шырокі чырвоны ...да панавання свабоднай ... да панавання камунізму, ...навання братняга яднання ...ўных усяго свету.
...збураючы будынак цяжкай ...і, асушаючы мора слёз і ...крыві, пралітай на шыро... ...прасторы гаротнай Бела... ...разбуранай жудаснай вай... ...пачатай царамі і багацеямі ...сваіх інтарэсаў і загубіў... ...дарэмна мільёны рабочых ...ян, — да вас ідзе, у пра... ...ях сонца, з прывітальным ...м, вызваленне, — вам ня...се рэвалюцыя поўную ўладу і панаванне.

Сумесна з працоўнымі народамі Расіі, Літвы, Украіны і Латвіі з сённяшняга дня становіцеся і вы свабоднымі і паўнапраўнымі гаспадарамі свабоднай, незалежнай Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі. З сённяшняга дня Беларусь — Савецкая рэспубліка — становіцца рэспублікай працоўнага народа, рабочых, сялянскай бедннаты і чырвонаармейцаў Беларусі.

Уставайце ўсе на абарону Сацыялістычнай Савецкай Працоўнай Рэспублікі Беларусі, уставайце!

Няхай з усходу на захад, і з поўначы на поўдзень прагучыць гэты прызыўны кліч па ўсёй прасторы Беларусі і ўздыме ўсіх да аднаго пралетарыяў і бедных сялян стаць пад чырвоны сцяг сусветнай рэвалюцыі, каб аб вашы загартаваныя рады ўшчэнт разбіліся ўсе атакі цёмных сіл ворагаў рэвалюцыі. Хутчэй жа на барацьбу, каб не засталі вас у бесклапотным спакоі ўсе, хто рыхтуецца да нападу на Савецкую Беларусь, чорныя банды польскіх легіянераў і пятлюраўскіх «самастыйнікаў», а следам за імі шэствуючыя белагвардзейскія слугі саюзніцкага імперыялізму.

Да барацьбы! Да барацьбы! Да барацьбы!

Імем вякамі цярпеўшай няволю, рабства і здзекі Беларусі, а цяпер вольнай Савецкай Беларускай Рэспублікі, імем Чырвонай Арміі, імем сацыяльнай рэвалюцыі і сусветнага міжнароднага сацыялізму, мы, Часовы рабоча-сялянскі ўрад Беларускай Савецкай незалежнай рэспублікі, пастаўлены на пасты рашэннем апошняй канферэнцыі Камуністычнай партыі і воляй Саветаў Беларусі, аб'яўляем перад усім светам:

Ад гэтага часу ўся ўлада на Беларусі належыць толькі Саветам рабочых, сялянскіх, батрацкіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў.

Яшчэ захаваўшаяся, дзе б то ні было, на Беларусі ўлада нямецкіх, польскіх і ўкраінскіх акупантаў ад гэтага часу лічыцца ліквідаванай.

Ад гэтага часу ўстанаўліваецца на Беларусі рэвалюцыйны парадак; усе контррэвалюцыйныя выступленні, а роўна і спробы ўчыніць пагромы, грабяжы і насілле, будуць бязлітасна карацца па ўсёй строгасці рэвалюцыйных законаў.

Рабочыя, сяляне і наогул працоўныя ўсіх нацыянальнасцей, якія жывуць на Беларусі, карыстаюцца роўнымі правамі і знаходзяцца пад абаронай рэвалюцыйных законаў.

Уся зямля памешчыкаў і буйных землеўладальнікаў, манастыроў, цэркваў, касцёлаў і духавенства, з усім жывым і мёртвым інвентаром, а таксама ўсе лясы, воды і нетры зямлі становяцца здабыткам працоўнага народу Беларусі.

Усе чыгункі, шляхі зносін, паштовыя, тэлеграфныя і тэлефонныя сеткі, фабрыкі, заводы і банкі аб'яўляюцца здабыткам рабочых і беднага сялянства Беларусі.

Устанаўліваецца 8-гадзінны рабочы дзень без звышурочных гадзін работы, і адначасова ўваходзяць у сілу ўсе дэкрэты Расійскай Сацыялістычнай Федэратыўнай Савецкай Рэспублікі па забеспячэнню рабочага класа.

Чырвонай Арміі, рабочым і сялянскай беднаце Беларусі мы, Часовы рабоча-сялянскі ўрад Беларускай Савецкай незалежнай рэспублікі, уручаем абарону ўсіх гэтых вялікіх заваёў сацыяльнай рэвалюцыі. Ён напамінае ўсім працоўным, што абараняючы Савецкую Беларусь, яны абараняюць Савецкую Расію, абараняюць сусветную рэвалюцыю, інтарэсы працоўнага народа і светлую перамогу сусветнага сацыялізму.

З Маніфеста Часовага рэвалюцыйнага рабоча-сялянскага ўрада Беларусі ад 1 студзеня 1919 года.

...АЎШЫСЯ

...ацоўныя Беларусі, скінуў... ...ешчыкаў і кулакоў буржу... ...аёй кіраўніцы — Беларус... ... Сацыялістычную Савец... ...усім светам непахісную во... ...аваную на канчатковае ...ўстанаўлення сацыялістыч...

...ыгонніцкай царскай Расіі, ...асць устанаўлення цесных ... сваім старэйшым братам ... якая аказала Беларускай ...аднаўленні яе разбуранай ...

...аў беларускіх працаўнікоў, ...дна пастанаўляе: «Пачаць ...эспублікай па ўстанаўлен... ... Савецкай Беларуссю і ...ную перад выдзеленым ...

...вязь і залежнасць, якая ...х частак былой Расійскай ...абодны добраахвотны саюз ...авецкіх рэспублік забяспе... ... барацьбе з усім астатнім ... звяртаецца да ўсіх брат... ...ублік з прапановай пасле... ...Беларусі, прыступіць да ...ўнай сувязі паміж Савец...

...я ў адну працоўную сям'ю, ...амагла пралетарская рэва... ...ны сцяг праз усю Еўропу ... з рабочымі і сялянамі —

... Беларусі аб саюзе з ... 1919 года.

ГАВОРЫЦЬ Я. М. СВЯРДЛОЎ

ПРАМОВА СТАРШЫНІ УЦВК НА І З'ЕЗДЗЕ САВЕТАЎ БЕЛАРУСІ

Першым выступае старшыня УЦВК т. Свярдлоў, які вітае прадстаўнікоў дзесяткаў і соцень тысяч працоўнага сялянства і рабочых Беларусі ад імя Вярхоўнага органа Савецкай улады, Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта.

«Вам, — гаворыць ён, — больш, чым каму-небудзь іншаму давялося пакутваць ад прыгнёту чужаземнай акупацыі, але і пад пятой пераможнага тады імперыялізму вы не пакідалі сваёй работы над падрыхтоўкай савецкага ладу ў Беларусі. Разам з намі вы ведалі, што імперыялізм будзе зламаны і пераможа сусветная сацыялістычная рэвалюцыя, адновіцца Савецкая ўлада ў часова прыгнечаным краі...

У нас ужо ёсць рэвалюцыйны вопыт. Гэта дае нам упэўненасць, што раны, нанесеныя краю імперыялістамі, будуць залечаны. Мы дапаможам вам сваім вопытам, набытым за мінулы год.

Чым хутчэй будуць залечаны гэтыя раны, тым цясней будзе яднанне паміж рэвалюцыйным пралетарыятам Беларусі, Літвы і Расіі». Тут прамоўца абвяшчае пастанову, вынесеную 2 дні назад Усерасійскім Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам, якая змяшчае ў сабе прывітанне рабочым і сялянам Беларусі. У дэкларацыі выказваецца пажаданне, каб пралетарыят і бяднейшае сялянства Літвы аб'ядналіся з працоўным насельніцтвам Беларусі для дасягнення адзінай мэты — стварэння рэвалюцыйнага авангарду адзінай Савецкай Рэспублікі Расіі.

«Так і толькі так павінны ставіцца працоўныя ўсіх краін да пытання аб нацыянальным самавызначэнні. Ніхто не павінен забываць аб неабходнасці цеснай спайкі, дасягнутай намі шляхам сумеснай дружнай работы ўсіх рэвалюцыйных сіл рускага пралетарыяту і сялянства, рускай братняй крыві. Рускі пралетарыят ніколі не забудзе таго, што вы першымі прынялі на сябе ўдары і націск германскага імперыялізму, спыніўшы яго рух углыб краіны.

Няхай жыве міжнародная сацыялістычная рэвалюцыя!

Няхай жыве Інтэрнацыянал!

З прамовы Я. М. Свярдлова на І з'ездзе Саветаў Беларусі 4 лютага (22 студзеня) 1919 г.
Зборнік дакументаў «Утварэнне СССР», с. 119.

УСІМ, УСІМ, УСІМ...

Усім народным урадам, усім, усім, усім...

Вызваленне беларускіх рабочых і сялян амаль закончана. Толькі некалькі паветаў яшчэ акупіраваны імперыялістычнымі войскамі. З'езд Саветаў Савецкай Рэспублікі Беларусі выказвае волю больш за дзевяноста працэнтаў усяго беларускага народа, які ад гэтага часу свабодна і самастойна вырашае свой лёс.

З'езд самым рашучым чынам пратэстуе супраць спробы кучкі белагвардзейцаў пры дапамозе германскіх імперыялістычных штыкоў, стварыўшы так званую «Беларускую раду», фальсіфікаваць сапраўдную волю беларускага народа. Ад імя ўсяго працоўнага народа Беларускі з'езд заяўляе, што «Беларуская рада» нікога ў беларускім народзе не прадстаўляе і ні на каго не абапіраецца, што, выкліканая да жыцця сілай германскага імперыялізму, яна страціла падставу пад нагамі неадкладна пасля крушэння апошняга, працоўным народам Беларусі была выгнана з межаў вызваленай тэрыторыі і аб'яўлена па-за законам.

Адзіным выразнікам беларускага народа з'яўляецца з'езд Саветаў Беларусі, і адчуваючы непарыўную і цесную сувязь са змагаючымся пралетарыятам і працоўным сялянствам усяго свету, ад імя мільёнаў рабочых і сялян Беларусі — з'езд урачыста аб'яўляе сваю волю жыць у міры і дружбе з усімі народамі.

З'езд выказвае цвёрдую ўпэўненасць, што самастойная Сацыялістычная Савецкая Беларуская Рэспубліка будзе прызнана ўсімі народамі, падобна таму, як яна прызнана братняй Расійскай Сацыялістычнай Федэратыўнай Савецкай Рэспублікай.

З'езд запрашае ўсе народы і іх урады неадкладна ўступіць у непасрэдныя дыпламатычныя адносіны з БССР.

Няхай жыве сусветнае аб'яднанне працоўных мас! Няхай жыве Чырвоны Інтэрнацыянал Сацыялістычных Савецкіх Рэспублік!

ПРЭЗІДЫУМ І З'ЕЗДА.

Са звароту І з'езда Саветаў Беларусі да ўсіх народаў аб прызнанні самастойнасці Беларусі і ўступленні з ёй у дыпламатычныя адносіны.
Газета «Звязда» № 364 ад 4 II (22.1) 1919 г.

НА ІМЯ ІЛЬІЧА

28 с. м. адкрыўся з'езд Саветаў рабочых, сялян і чырвонаармейскіх дэпутатаў Магілёўскай губерні.

25 студзеня ў Мазыры праходзіў І сялянскі з'езд Мазырскага павету для выбрання дэлегатаў на Мінскі губернскі з'езд. З'явіліся прадстаўнікі 18 валасцей. На ўрачыстым пасяджэнні сялянскага з'езда сумесна з прадстаўнікамі фабрычна-заводскіх камітэтаў і прафесіянальных арганізацый гор. Мазыра была паслана ад імя з'езда прывітальная тэлеграма у Мінск, Маскву і Піцер.

З'ездам было пастаноўлена правесці на ўсёй тэрыторыі Мазырскага павету збор прадуктаў у карысць галадаючага пралетарыяту Піцера і Масквы. Норма збору ўстаноўліваецца мясцовымі рэвалюцыйнымі арганізацыямі. Месцам ссыпкі прызначан гор Мазыр, адкуль усё будзе накіравана ў Піцер і Маскву. У цэлым радзе валасцей Мазырскага павету, як і ў самім горадзе Мазыры, пачаўся ўзмоцнены збор прадуктаў першай неабходнасці. Вагоны з харчаваннем будуць накіраваны днямі на імя таварыша Леніна.

Паведамленне аб Магілёўскім губернскім і Мазырскім павятовых з'ездах ад 28 (15) студзеня 1919 г.
Газета «Звязда» № 363 ад 2 II (20.1) 1919 г.

ПРЫЗНАЮЧЫ ЎЛАДУ САВЕТАЎ

Пасля абмену думкамі аб палітычным моманце і аб адносінах да Савецкай улады 35 галасамі пры 12 устрымаўшыхся прынята рэзалюцыя: «Прызнаючы ўладу Саветаў, усямерна садзейнічаць правядзенню ў жыццё яе рэвалюцыйных пачаткаў, заставацца на сваіх месцах і, не пакладаючы рук, працаваць над паляпшэннем воднага транспарту».

(З пратакола агульнага сходу рабочых і служачых воднага транспарту, пражываючых у горадзе Гомелі і яго ваколіцах 22 (9) студзеня 1919 года).

Да «Дзён эканаміста»

НАВУКА МАЛАДЫХ

З першых дзён існавання эканамічнага факультэта ва універсітэце дзейнічае секцыя эканамічнай геаграфіі.

Эканамічная геаграфія — навука даволі маладая. Яна адасобілася з эканамічных і геаграфічных дысцыплін два стагоддзі назад, а яе радзімай па праву з'яўляецца наша айчына. У снежні гэтага года спаўняецца 60 год з дня ўтварэння першага ў свеце геаграфічнага інстытута ў Петраградзе, а вядомы савецкі вучоны М. М. Баранскі лічыцца заснавальнікам рускай эканамічнай геаграфіі.

Цяпер у сувязі з гаспадарчым асваеннем новых тэрыторый, фарміраваннем тэрытарыяльна-вытворчых комплексаў роля эканамічнай геаграфіі ўзрастае, паглыбляецца дыферэнцыяцыя навукі, атрымліваюць развіццё новыя навуковыя галіны, сумежныя з эканамічнай геаграфіяй, напрыклад, рэгіянальная эканоміка, дэмаграфія, экалогія і інш. Таму маладыя пачынаючыя даследчыкі ўжо могуць уносіць штосьці сваё ў агульную навуковую справу. Эканамічная геаграфія вабіць да сябе першакурснікаў. Высокія адзнакі навуковых работ студэнтаў 1-га курса па гэтай дысцыпліне на рэспубліканскіх і ўсесаюзных конкурсах студэнцкіх навуковых работ, удзел у міжвузаўскіх канферэнцыях у Мінску, Калінінградзе сведчаць аб поспехах маладых даследчыкаў.

Навуковае кіраўніцтва секцыяй вядуць старшыя выкладчыкі Н. В. Волкава, А. А. Малахаў — адзіны ў вобласці кандыдат геаграфічных навук, малодшы навуковы супрацоўнік У. Я. Пашук, які з'яўляецца навуковым сакратаром нядаўна створанага Гомельскага аддзела Геаграфічнага таварыства СССР.

У мінулым годзе актыўны ўдзел у рабоце секцыі прымалі студэнткі 4-га курса Н. Жуленка і Л. Чыгрык, другакурсніцы В. Адамчык, Т. Нячаева, Г. Ермачэнкава, першакурснікі І. Каладаў, Т. Гавядкова, І. Дзікоўская і іншыя. Многія з іх удзельнічаюць у студэнцкай навуковай канферэнцыі факультэта, якая пачала сваю работу сёння.

На пасяджэннях секцыі студэнты выступаюць з дакладамі, абменьваюцца вопытам падрыхтоўкі навуковых работ, паглыблена вывучаюць тэарэтычныя і практычныя праблемы эканамічнай геаграфіі, выпрацоўваюць вучэбна-наглядныя дапаможнікі. Так, студэнт В. Юрцэвіч пад кіраўніцтвам Н. В. Волкавай і У. Я. Пашука аформіў стэнд «Знешнія эканамічныя сувязі СССР». А. Шынкарэнка прымаў удзел у рабоце над картасхемай да вучэбнага дапаможніка «Размяшчэнне прамысловасці у беларускім Палессі», напісанага У. Я. Пашуком. Многія студэнты праводзяць навуковыя даследаванні на кафедры галіновых эканомік па вывучэнню эканомікі беларускага Палесся.

У гэтым годзе ў секцыю прыйшло папаўненне — студэнты-першакурснікі. Старшакурснікі перадаюць ім эстафету вывучэння навукі маладых.

Актыўныя заняткі ў секцыі эканамічнай геаграфіі дазваляюць кожнаму студэнту значна паглыбіць свае веды ў гэтай галіне сучаснай навукі і пасля набыцця вышэйшай адукацыі больш кваліфікавана падыходзіць да вырашэння многіх практычных задач.

С. АСТАНЬКОВІЧ,
старшы інжынер НДС.

КОНКУРС ВЫЗНАЧЫЎ ЛЕПШЫХ

Напярэдадні гадавіны Вялікага Кастрычніка ва універсітэце адбыўся конкурс камсамольскай песні «Чырвоныя зоркі». Ён з'яўляўся састаўной часткай агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці факультэтаў ГДУ, які прысвячаецца 60-годдзю БССР і КПБ.

Гледачы, ім прадастаўлялася права быць членамі журы, вызначылі пераможцаў конкурсу. Першае месца прысуджана вакальнаму трыё з геалагічнага факультэта ў складзе Л. Кома, Г. Вароніна і В. Мартыненкі, якія выканалі «Песню пра іспанскага салдата», і М. Ганчарову з біялагічнага факультэта. У яго выкананні прагучала песня «Гэты горад называецца Полацк».

На другім месцы — вакальная група фізікаў у саставе І. Андрусенка, С. Каробкіна, А. Рэзнікава, І. Сільчанка і І. Сасноўскага. Яны прадставілі на суд гледачоў песню «Гэта гаворым мы» (словы Ашаніна, музыка Маўсесяна). Другое месца з вакальнай групай падзяліў А. Кузняцоў (гісторыка-філалагічны факультэт), які выканаў песню «У зямлянцы» (словы Суркова, муз. Лістова).

У ліку пераможцаў конкурсу — Т. Дзёмушкіна і Я. Акулаў (эканамічны факультэт), якія выступілі з песняй «Белы снег», студэнт гэтага ж факультэта В. Браім («Зоркавая песня неба»), Н. Філіпчанка з гістфіла (песня «Малая зямля») і трыё з матэматычнага факультэта у саставе В. Пермскай, Я. Бабыр і Л. Антонавай (песня А. Эшпая «Масквічы»). Названым удзельнікам конкурсу прысуджана 3-е месца.

Пры падвядзенні канчатковых вынікаў конкурсу высветлілася, што месцы паміж факультэтамі размеркаваліся наступным чынам: гістфіл — 36 балаў, эканамічны факультэт — 33 балы, геалагічны — 31, фізічны — 26, біялагічны — 22, матэматычны — 14. Факультэт фізвыхавання ў конкурсе не ўдзельнічаў.

Па палажэнню аб аглядзе-конкурсе мастацкай самадзейнасці факультэтаў ГДУ заяўкі на ўдзел у конкурсе «Чырвоныя зоркі» павінны былі падавацца ў клуб мастацкай самадзейнасці за 5 дзён да правядзення конкурсу. На самой жа справе яны былі пададзены факультэтамі ў апошні момант, аформлены неахайна. Аргкамітэт конкурсу папярэджвае, што ў выпадку несвоечасовай падачы заявак факультэт не будзе дапускацца да выступлення. Не праводзіліся на факультэтах папярэднія прагляды і адборы нумароў для конкурсу «Чырвоныя зоркі», у выніку чаго некаторыя з іх аказаліся непадрыхтаванымі, маламастацкімі. Большасць канкурсантаў выступала пад акампанемент гітары. Чамусьці засталіся забытымі баян, скрыпка, фартэпіяна.

Аргкамітэт выказвае пажаданне, каб пры падрыхтоўцы наступных конкурсаў (у прыватнасці, конкурсу чытальнікаў, які адбудзецца 18 лістапада) іх удзельнікі звярталіся ў клуб мастацкай самадзейнасці за кансультацыямі. 14 і 15 лістапада ў актавай зале універсітэта з 18 да 20 гадзін яна будзе праводзіцца для ўдзельнікаў конкурсу чытальнікаў.

А. САЛАЎЁЎ,
мастацкі кіраўнік клуба мастацкай самадзейнасці, член аргкамітэта,
В. КАПЫТКА,
старшыня прэс-цэнтра камітэта ЛКСМБ.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

На лекцыі па гісторыі філасофіі выкладчык, знаёмячы нас з біяграфіяй Сакрата, сказаў:

— І вось у канцы свайго жыцця вялікі філосаф заявіў: «Я ведаю, што я нічога не ведаю...».

У гэты час Валодзя Яфрэмцаў, які звычайна паціху драмаў на лекцыях дзесьці на апошніх радах, устрапянуўся і сумна прамовіў:

— Вось і мяне тое ж самае чакае...

●

— Чаму ты не робіш зарадку?

— Раніцай мне зарадку рабіць цяжка — есці хочацца, а пасля снедання — не рэкамендуецца.

НЕШЧАСЛІВЫ ТРЫНАЦЦАТЫ

Гэта адбылося ў самым канцы нашай археалагічнай практыкі. Раніцай мы як звычайна ўсталі рана, выйшлі з палатак. Ярка свяціла сонейка, і мы радаваліся выдатнаму надвор'ю. Настрой ва ўсіх быў цудоўны. Яшчэ б! Раскопваем апошні курган, хутка канец практыкі! І хаця гэты апошні курган быў трынаццатым па ліку, гэта нешчаслівая лічба нас не палохала.

Пасля снедання ўсе студэнты, акрамя двух дзяжурных, бадзёра, з жартамі накіраваліся да месца раскопак. Дзяжурныя занялiся прыгатаваннем абеду. Да 13 гадзін ён быў ужо амаль гатовы. Але што гэта? Далёка паміж бярозамі замільгалі постаці студэнтаў. А да абеда заставалася яшчэ цэлая гадзіна! Дзяжурныя замітусіліся па лагеры: трэба ж яшчэ зварыць кісель, прынесці ваду з калодзежа, пакласці порцыі ў талеркі. Іх хвалявала таксама пытанне: чаму рабяты вяртаюцца так рана. Няўжо раскапалі апошні курган, і ён аказаўся пустым?

Як толькі рабяты з сумнымі тварамі ўвайшлі на тэрыторыю лагера, дзяжурныя часова забыліся пра свае абавязкі і засыпалі «археолагаў» пытаннямі: «Чаму так рана вярнуліся?», «Што знайшлі ў кургане?». У адказ было толькі адно слова: «Карова...». На тварах дзяжурных было здзіўленне. «Якая карова?». На пытанне паследаваў адказ: «Нейкі жартаўнік закапаў у нашым кургане карову, пахаванне сапсавана».

Абед прайшоў у незвычайнай цішыні, без жартаў і смеху. Затым усе моўчкі разышліся па палатках, і лагер, здавалася, вымер. Аднак сумны настрой панаваў у нашым лагеры нядоўга. Пасля абеду наш навуковы кіраўнік У. У. Багамольнікаў адправіўся на «нешчаслівы» трынаццаты курган, уважліва агледзеў знойдзеную намі «костку каровы» і абрадаваў нас сваім адкрыццем: «Гэтая костка належыць не карове, а чалавеку». Узброіўшыся рыдлёўкамі, рабяты тут жа дакапаліся да касцяка, які належыў чалавеку і дацiраваўся XI—XII стагоддзямі. Ва ўсіх адразу прыўзняўся настрой.

Што ж, і такія выпадкі здараюцца ў археалагічных экспедыцыях. Згадзіцеся: без іх практыка не была б такой цікавай і вясёлай.

В. БАНДЗЮК,
А. КУЗНЯЦОЎ,
А. ПЛАВІНСКІ,
студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта.

ПАЛАЖЭННЕ АБ СПАРТАКІЯДЗЕ «ЗДАРОЎЕ»

I. УДЗЕЛЬНІКІ СПАБОРНІЦТВАЎ

Да ўдзелу ў спаборніцтвах дапускаюцца супрацоўнікі і аспіранты універсітэта, члены СДСТ «Буравеснік». Спаборніцтвы праводзяцца па дзвюх групах: I — каманды факультэтаў, II — кафедры фізвыхавання. Супрацоўнікі рэктарата, вучэбнай часткі, АГЧ выступаюць зборнай камандай на правах факультэта. Такім жа чынам выступаюць кафедры грамадскіх дысцыплін і замежных моў.

Вынікі, паказаныя ў спаборніцтвах намеснікамі дэканаў па спорту, членамі кафедры фізічнага выхавання, ідуць паралельна факультэтам і кафедрам фізічнага выхавання.

Кафедра фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны выступае ў складзе кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання.

II. ПРАГРАМА СПАБОРНІЦТВАЎ І ТЭРМІНЫ ПРАВЯДЗЕННЯ

Спаборніцтвы праводзяцца па наступных відах спорту:

1. Валейбол — студзень.
2. Плаванне — студзень.
3. Мнагабор'е ГПА (зімовае) — люты.
4. Стралковы спорт — люты.
5. Шахматы — снежань — студзень.
6. Лыжны спорт — люты.
7. Спартыўнае рыбалоўства — май.
8. Мнагабор'е ГПА (летняе) — май.

У залік камандам ідзе 5 лепшых відаў спорту.

III. ПАРАДАК ВЫЗНАЧЭННЯ АГУЛЬНАКАМАНДНАГА ПЕРШЫНСТВА

Агульнакаманднае першынство вызначаецца па найменшай суме набраных ачкоў — месц: I м — 1 ачко, II м — 2 ачкі, III м — 3 ачкі і г. д. Спаборніцтвы па мнагабор'ях комплексу ГПА ідуць як абавязковы від з каэфіцыентам 2.

IV. УЗНАГАРОДЖАННЕ

Факультэт або кафедра, заняўшая ў агульнакамандным заліку 1-е месца, узнагароджваецца пераходным кубкам і граматай спортклуба, за II-е і III-е месцы — граматамі спортклуба.

Каманды факультэтаў або кафедр, заняўшыя прызавыя месцы па асобных відах праграмы, і прызёры ў індывідуальным заліку ўзнагароджваюцца граматамі спортклуба.

V. ЗАЯЎКІ

Заяўкі на ўдзел у спаборніцтвах падаюцца галоўным суддзям у дзень пасяджэння суддзейскіх калегій.

Праграма і ўмовы заліку ў спаборніцтвах па асобных відах спорту.

ГАЛОЎНАЯ СУДЗЕЙСКАЯ КАЛЕГІЯ

Галоўны суддзя спартакіяды — **Каляда В. А.** — суддзя рэспубліканскай катэгорыі.

Галоўны сакратар спартакіяды — **Рыбін А. І.** — суддзя рэспубліканскай катэгорыі.

ВАЛЕЙБОЛ: галоўны суддзя — **Палякоў Л. Я.** — суддзя рэспубліканскай катэгорыі.

ПЛАВАННЕ: галоўны суддзя — **Гіль Б. М.** — суддзя I катэгорыі.

МНАГАБОР'Е ГПА: галоўны суддзя — **Кірэеў В. К.** — суддзя Усесаюзнай катэгорыі.

ЛЫЖНЫ СПОРТ: галоўны суддзя — **Сырадоеў Ф. Я.** — суддзя I катэгорыі.

ШАХМАТЫ: галоўны суддзя — **Фрыдман Р. А.** — суддзя рэспубліканскай катэгорыі.

СПАРТЫЎНАЕ РЫБАЛОЎСТВА: галоўны суддзя — **Карабанаў Н. Я.** — суддзя I катэгорыі.

I. ВАЛЕЙБОЛ

Састаў каманды 12 чалавек. Сістэма правядзення — кругавая.

Перамога — 2 ачкі, паражэнне — 1 ачко, няяўка — 0 ачкоў. За дзве няяўкі каманда здымаецца са спаборніцтваў.

Агульнакаманднае першынство вызначаецца па найбольшай суме набраных ачкоў.

II. ПЛАВАННЕ

Спаборніцтвы асабова-камандныя. Састаў каманды 5 чалавек незалежна ад полу (да 40 гадоў — 3 чал., звыш 40 — 2 чал.).

Праграма спаборніцтваў:
вольны стыль — 100 м — да 40 гадоў;
50 м — звыш 40 гадоў.

Агульнакаманднае першынство вызначаецца па найменшай суме ачкоў — месц: 100 м — першае месца — 1 ачко; другое месца — 2 ачкі і г. д., 50 м — першае месца — 3 ачкі; другое месца — 6 ачкоў і г. д.

За нявыстаўленага ўдзельніка камандзе налічваюцца ачкі за апошняе месца з дабаўленнем 5 штрафных ачкоў.

III. СТРАЛКОВЫ СПОРТ

Спаборніцтвы асабова-камандныя.

Састаў каманды неабмежаваны.

Праграма — стральба на 25 м з м/к вінтоўкі. Залік па 8 лепшых выніках па першай групе і па 6 — па другой. Агульнакаманднае месца вызначаецца па найменшай суме ачкоў — месц асобна па групах (1-е месца — адно ачко, 2-е — два і г. д.). За нявыстаўленага ўдзельніка камандзе налічваюцца ачкі за апошняе месца з дабаўленнем 5 штрафных ачкоў.

IV. ШАХМАТЫ

Спаборніцтвы асабова-камандныя. Састаў каманды 3 чалавекі незалежна ад полу. Спаборніцтвы праводзяцца па кругавой сістэме асобна па нумарах дошак. Перамога — 1 ачко, нічыя — 0,5, паражэнне — 0 ачкоў. Агульнакаманднае першынство вызначаецца па найбольшай суме ачкоў, набраных усімі заліковымі ўдзельнікамі.

V. ЛЫЖНЫ СПОРТ

Спаборніцтвы асабова-камандныя. Састаў каманды неабмежаваны. Залік праводзіцца па: 1 група — 4 чалавекі незалежна ад полу, (3 чал. — да 40 гадоў і 1 — звыш 40 гадоў); 2-я група — 3 чалавекі (2 — да 40 гадоў і 1 — звыш 40 гадоў).

Дыстанцыя: 3 км для мужчын да 40 гадоў і 1 км для мужчын звыш 40 гадоў і для жанчын.

Агульнакаманднае месца вызначаецца па найменшай суме ачкоў — месц, занятых заліковымі ўдзельнікамі на кожнай дыстанцыі.

VI. СПАРТЫЎНАЕ РЫБАЛОЎСТВА

Састаў каманды 3 чалавекі. Спаборніцтвы асабова-камандныя. Месца вызначаецца па найбольшай суме кілаграмаў злоўленай рыбы.

МНАГАБОР'Е ГПА

(Зімовае)

Састаў каманды 4 чалавекі (тры мужчыны і жанчына), з іх 1 мужчына па 5-ай ступені.

Праграма:

IV ст.

1. Лыжныя гонкі: для мужчын — 3 км, для жанчын — 1 км.
2. Стральба.
3. Гімнастыка: для мужчын — падцягванне, для жанчын — аджыманне.

V ст.

1. Лыжныя гонкі — 1 км.
2. Стральба.
3. Гімнастыка — згібанне рук ва ўпоры лежачы.

(Летняе)

IV ст.

1. Бег 100 м.
2. Кіданне гранаты.
3. Плаванне 100 м.
4. Крос лёгкаатлетычны на 500 м.

V ст.

1. Бег 60 м.
2. Штурханне набіўнога мяча.
3. Плаванне 50 м.
4. Хадзьба 800 м.

Залік па 3 лепшых выніках незалежна ад полу з абавязковым выступленнем па V ступені.

Камандныя вынікі вызначаюцца па найменшай суме ачкоў — месц, асабовыя — па найменшай суме ачкоў — месц па відах праграмы.

У вострай спартыўнай барацьбе за перамогу ва універсітэце прайшоў лёгкаатлетычны крос у гонар 60-годдзя ВЛКСМ.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

АЗ 20749 «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Наш адрас: вул. Кірава 119, корпус № 2, П 4-8, т 3-27-71. Фармат 600×420 мм. Тыраж 2000 экз. Заказ 6066